

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΟΙΚΟΥΝΤΩΝ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ- ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΥΠΑΙΤΙΟΤΗΤΑΣ

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΟΙΚΟΥΝΤΩΝ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ-ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΥΠΑΙΤΙΟΤΗΤΑΣ

Ο θεσμός της αλληλέγγυας ευθύνης των διοικούντων νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, αναφορικά με τις οφειλές των τελευταίων προς τη Φορολογική Διοίκηση, προβλέπεται, σήμερα, στο άρθρο 50 ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας-Κ.Φ.Δ.). Μετά την τροποποίησή του με το ν. 4646/2019 (άρθρο 34 παρ. 1), **απαιτείται για την καθιέρωση της ανωτέρω ευθύνης, η ύπαρξη και συνδρομή του στοιχείου της υπαιτιότητας.** Με άλλα λόγια, **θα πρέπει οι φορολογικές οφειλές να μην καταβλήθηκαν και να μην αποδόθηκαν στο Δημόσιο από υπαιτιότητα των φυσικών προσώπων που πράγματι ασκούν τη διαχείριση ή τη διοίκηση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας.** Ειδικότερα, πρόκειται για **μη γνήσια ή νόθο αντικειμενική ευθύνη**, καθώς τεκμαίρεται μαχητά η υπαιτιότητα (δόλος ή αμέλεια), ενώ το βάρος απόδειξης για τη μη ύπαρξη αυτής φέρουν τα ως άνω πρόσωπα.

Την 13/04/2021 δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ (ΦΕΚ Β' 1487/13.04.2021) η υπ' αριθμ. **1082/07.04.2021 Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.**, στην οποία αναφέρονται ενδεικτικά οι ακόλουθες εννέα περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας:

1. **Αποδεδειγμένη και παρατεταμένη αδυναμία ασκήσεως καθηκόντων διοίκησης λόγω βαριάς ασθένειας.** Για την απόδειξη της αδυναμίας άσκησης καθηκόντων, θα πρέπει να προσκομίζεται σχετική ιατρική γνωμάτευση από δημόσιο ή ιδιωτικό νοσοκομείο, καθώς και οποιοδήποτε άλλο σχετικό έγγραφο.
2. Εκκαθάριση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας σύμφωνα με ειδική διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση, με τις οποίες προσδιορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος ικανοποίησης των πιστωτών του νομικού προσώπου/νομικής οντότητας. Στις περιπτώσεις αυτές ελέγχεται εάν πληρούνται οι προβλεπόμενες στο νόμο προϋποθέσεις για τον εκκαθαριστή μόνο για οφειλές που δημιουργούνται κατά την περίοδο της θητείας του.
3. **Αποδεδειγμένη, με βάση έγγραφα** (π.χ. σύμβαση εργασίας, βεβαίωση εταιρείας), **αποκλειστική ανάθεση συγκεκριμένων καθηκόντων διοίκησης και εκπροσώπησης** (όπως π.χ. διευθυντής μάρκετινγκ, δ/ντής ανθρωπίνου δυναμικού, δ/ντής πληροφορικής κ.λπ.) **που δεν άπτονται των φορολογικών υποχρεώσεων του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, εφόσον τα συγκεκριμένα πρόσωπα δεν έχουν αρμοδιότητα αποκλειστικής γενικής εκπροσώπησης και διαχείρισης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, σύμφωνα με δημοσιευμένα έγγραφα.**
4. Ύπαρξη αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης ποινικού δικαστηρίου ή αμετάκλητου απαλλακτικού βουλεύματος ή απόφαση δικαστηρίου βάσει των οποίων διαπιστώνεται ρητά η έλλειψη υπαιτιότητας.
5. **Παραίτηση προγενέστερη της κρίσιμης περιόδου**, για την οποία τηρήθηκαν οι προβλεπόμενες διατυπώσεις δημοσιότητας, ακόμα και αν δεν έχει ενημερωθεί η Φορολογική Διοίκηση από το νομικό πρόσωπο/νομική οντότητα ή αποδεδειγμένη έλλειψη αποδοχής του διορισμού ή μη ανάληψη καθηκόντων διοίκησης και διαχείρισης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας.
6. Μη εξόφληση των οφειλών προς το Δημόσιο νομικών προσώπων/νομικών οντοτήτων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν ως κύριο οικονομικό πόρο (άνω του εβδομήντα τοις εκατό (70%) των ετήσιων εσόδων τους) την τακτική χρηματοδότηση που λαμβάνουν από το Ελληνικό Δημόσιο και το σύνολο των εσόδων τους δεν επαρκεί για την πληρωμή των φορολογικών τους υποχρεώσεων.
7. Ανάληψη της διοίκησης φορέων της γενικής κυβέρνησης ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση ή / και ολοκλήρωση ελέγχου που έχει διαταχθεί από εισαγγελικές αρχές, από αρχές διαχειριστικού ελέγχου ή από ανεξάρτητες αρχές.

8. Ορισμός ως νομίμου εκπροσώπου αλλοδαπού νομικού προσώπου / νομικής οντότητας, το οποίο δεν έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, εφόσον, στον εν λόγω νόμιμο εκπρόσωπο δίδεται συγκεκριμένη εντολή ή παρέχεται συγκεκριμένη εξουσιοδότηση από τα πρόσωπα τα οποία διοικούν το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο/νομική οντότητα, ιδίως με σκοπό την εκπλήρωση διαδικαστικών υποχρεώσεων του αλλοδαπού νομικού προσώπου/νομικής οντότητας στην Ελλάδα ή τη διεκπεραίωση συγκεκριμένων υποθέσεων (ενδεικτικά: εκπροσώπηση στην Ελλάδα για την ίδρυση θυγατρικής εταιρείας, εκπροσώπηση για την αγορά ή την πώληση ακινήτου στην Ελλάδα κ.λπ.)
9. Στην περίπτωση κατά την οποία **δεν υφίσταται πραγματική ανάμειξη στη διοίκηση/διαχείριση των υποθέσεων του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας**. Για την περίπτωση αυτή εκτιμώνται συνολικά και λαμβάνονται υπόψη στοιχεία, όπως ενδεικτικά: η έλλειψη αμοιβής προς το πρόσωπο αυτό, η έλλειψη μετοχικής ή εταιρικής σχέσης με το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα, η μη διενέργεια τραπεζικών συναλλαγών η μη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών (βεβαίωση από τις συνεργαζόμενες με την εταιρεία τράπεζες με την οποία αποδεικνύεται ότι δεν υπάρχει δείγμα υπογραφής του προσώπου αυτού, ώστε το πρόσωπο αυτό να μπορεί να υπογράψει για λογαριασμό του νομικού προσώπου), η μη υπογραφή πρακτικών Διοικητικού Συμβουλίου ή οικονομικών καταστάσεων, σε συνδυασμό με στοιχεία που αποδεικνύουν το πρόσωπο που πραγματικά διαχειρίζεται τις εταιρικές υποθέσεις.

Οι ανωτέρω ενδεικτικά αναφερόμενες περιπτώσεις έλλειψης υπαιτιότητας τυγχάνουν όμοιας εφαρμογής, κατάλληλα προσαρμοζόμενες, ως προς την αλληλέγγυα ευθύνη για τις **οφειλές της εταιρείας προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (άρθρο 31 ν. 4321/2015)**, δυνάμει της υπ' αριθμ. **65118/2021 (ΦΕΚ Β' 4217/14.09.2021)**, ώστε να **εναρμονίζονται πλήρως με το αντίστοιχο φορολογικό πλαίσιο**. Επισημαίνεται ότι, για τη διαπίστωση της έλλειψης υπαιτιότητας, υποβάλλεται σχετική αίτηση από το φυσικό πρόσωπο στα αρμόδια όργανα της Φορολογικής Διοίκησης και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

Χριστίνα Ζήση

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Γενικού Αστικού Δικαίου Ε.Κ.Π.Α.